

den største Deel af den virkelige Kassebeholdning, selv en Deel af Reservecfondens contante Beholdning derunder indbefattet, men ialtsald en betydelig Deel af denne, og hvorved det bliver en Folge, at Budgettet er kommet til at angive en Kassebeholdning, som skal være tilstede ved Regnskabsaarets Slutning. Det er den ene Henseende, i hvilken man er gaaet ud fra et efter min Anskuelse urigtigt Princip, og hvorom jeg nærer en forffjellig Mening, som jeg ikke har troet at burde tilbageholde. Jeg behøver vel ikke at gjentage, hvad flere Talere have anseet nødvendigt at bemærke, at de Bemærkninger, hvormed de fremkomme, ingenlunde have til Hensigt at lægge Finansbestyrelsen Hindringer i veien, thi jeg haaber at det vil være klart, at Talen her er kun om den formelle Side af Budgettet, men dog ikke desto mindre om en ikke uvigtig Sag, thi det første Budgets Form maa have en væsentlig Indflydelse paa de fremtidige Finansloves Affattelse, og derfor troer jeg, at man maa være meget vaerksom for at gjøre Noget, om hvis Hensigtsmæssighed der kan reises stor Tvivl, og som forsaavidt endog saa tør benægtes, som det taler meget mod denne Form, at den ikke anvendes nogetsteds, ikke engang i det Land, hvis Finanslove ere blevne angivne at have tjent til Mønster for vort Budgets Udarbejdelse, fordi, hvad jeg indrømmer, Forholdene der ere mindre forffjellige fra vore Forhold end andetsteds.

En anden principiel Betragtning, paa hvilken jeg vilde henlede Opmærksomheden, angaaer den Maade, hvorpaa man har opført Indtægterne, saa at det paa enkelte Steder er Brutto-Indtægten, som er opført, og Udgifterne, som disse Indtægters Oppebørsel have foranlediget, findes da under det vedkommende Ministeriums Udgifter, mens man paa andre Steder har opført Netto-Indtægten, efterat have trukket Udgiften fra Brutto-Indtægten. Dette Punkt er allerede berørt af tidligere Talere, og jeg skal derfor indskrænke mig til, i Anledning af hvad herom tidligere er sagt, at antyde, at jeg holder for, at det i det Hele maa ansees for høist ønskeligt, at man gennem Budgettet kunde lære den hele Tilstand at kjende, hvori et Folk befinder sig med Hensyn til Byrder, Skatter og

Afgifter, men at jeg ogsaa indrømmer, at det i enhver ældre Stat gives saa mange nedbavede Forhold ogsaa med Hensyn til Beskatning og Lønning, at det næsten bliver umuligt at give Budgettet en saadan Udstrækning og Omfang, og at man i alt Fald kun meget langsomt kan nærme sig dertil. Jeg troer derfor, at en saadan Beskræbelse for Diebliffet, f. Ex. med Hensyn til Præsternes Lønninger og med Hensyn til mange andre Lønninger, hvis Udredelse ikke har det mindste med Statskassen og heller Intet med Skatteyderne directe at bestille, og er vanskeligt nøie at fastsætte, vilde være byrdefuldt at gennemføre og til liden Nytte, og jeg vilde derfor meget fraraade, at man skyndte sig med denne Slags Reformer. Men paa den anden Side troer jeg, at man i Budgettet burde optage Alt, hvad der ikke kan være nogen Tvivl om, at det er en Afgift og en Byrde paa Skatteyderne, ja en ligesaa trykkende Byrde som Afgifterne, der indflyde directe i Statskassen, og som ikke forandrer sin Natur, fordi den tilfældigviis eller for en Tid ikke gaaer igjennem Statskassen. Dette anvender jeg først og fremmest paa de 328,000 Rbd., som af Gammelskatten betales til Banken. Naar vi see paa Indtægtsiden, saa finder man under Bilag 2 Gammelskatten opført med 2,212,315 Rbd. med Fradrag af to Sjettedele af Bankhæftelsesrenter af Jorder og Tiende, som ifølge aabent Brev af 4de Decbr. 1838 indtil 1876 betales til Banken og derfor ikke tages til Indtægt og passere som Udgift til Banken. Men, mine Herrer, de 320,000 Rbd. ere jo ligesaa godt endeel af Gammelskatten, som de 2 Millioner ere det, og de trykke sandseligt ikke mindre eller kunne under givne Omstændigheder ikke trykke mindre end den Sum, som gaaer directe ind i Statskassen. Jeg indseer ikke efter hvilket Princip man ikke har ført det hele Beløb af Gammelskatten til Indtægt, og paa den ene Side ført til Udgift, hvad deraf betales til Banken; thi at det ikke gaaer igjennem Statskassen, ikke hidtil er gaaet igjennem det Regnskab, som føres paa et vist enkelt Sted, det kan jo ikke gjøre Udskaget, og det er desuden et Princip, som man med Hensyn til andre Indtægter og Ud-